

vezilo

GLASILO BELOKRANJSKE
TRIKOTAŽNE INDUSTRIJE

Honorarji

Prispevke v našem glasilu tudi honoriramo. Po sklepu delavskega sveta z dne 16. 11. 1972 dobi avtor za vsako natisnjeno vrstico 0,50 dinarjev. To vsekakor ni pretirano. Fotografije honoriramo po kvadratnem centimetru, ki velja prav tako 0,50 dinarjev.

In kako imajo urejeno honoriranje druga uredništva tovarniških glasil? Honorirajo vse samostojne prispevke, ne pa tudi zapisnikov (obdelavo le-teh da). Za tipkano stran dobi avtor od 60 do 90 dinarjev, za reportažo od 50 do 70 dinarjev, za samostojno poročilo od 50 do 60 dinarjev, za predelano poročilo od 50 do 70 dinarjev, za intervju od 50 do 60 dinarjev, za risbe 20 dinarjev, za grafikone, rebuse, fotografije in podobno od 20 do 80 dinarjev. Različno. O honorarjih razpravlja uredniški odbor, honorarna lista pa je javna.

Veliko podjetij ima ploskne glavne oziroma odgovorne urednike, ki skrbijo, da poleg rednih števil glasila izhajajo bilteni. Vsakih štirinajst dni. Tako so delavci resnično dobro obveščeni. Mesečnik – tudi naše glasilo je – ne more zadovoljiti vseh potreb.

Ogledalo našega dela

Ko govorimo o poslovnih uspehih BETI, moramo upoštevati, da gre za rezultat dela v določenem obdobju. Uspeh kažejo številke, zbrane v polletni bilanci.

Iz polletnega obračuna podjetja za leto 1974 je razvidno, da smo ustvarili za 127.282.000 dinarjev celotnega dohodka, ki predstavlja 46 odstotkov plana ali 4 odstotke manj kot smo računali.

Materialni stroški so bili za 1 odstotek manjši od celotnega dohodka in so znašali 45 odstotkov plana. Za amortizacijo smo namenili 5.894.000 dinarjev in zaostaja za predvidevanji za 9 odstotkov.

Dohodek kot rezultat materialnih stroškov in amortizacije je dosežen z 49 odstotki plana in je za 3 odstotke nad celotnim dohodkom. Precejšen porast in preseganje plana pa zasledimo letos pri zakonskih in pogodbenih obveznostih. Vzrok je v plačevanju visokih obresti kreditov in v velikih zalogah izdelkov. Pri zakonskih obveznostih se letos odraža tudi porast obračunanega dodatka za socialno zavarovanje.

Osebnih dohodki niso bili izplačani v tolikšnem znesku, kakršnega smo predvideli v planu. Z osebnimi dohodki smo dosegli le 47 odstotkov plana, to pa predstavlja 1 odstotek nad doseženim celotnim dohodkom. Prepričani smo, da se bodo pred koncem leta osebni dohodki povečali na osnovi nove sistemizacije delovnih mest. Zaradi nekoliko manjših materialnih stroškov, amortizacije in osebnih dohodkov ter glede na doseženi celotni dohodek, je dobiček ustvarjen po planu.

Če upoštevamo obrabljeno strojno opremo po posameznih TOZD, zaradi česar nastajajo ozka grla v proizvodnji, hkrati pa hudo konkurenco na trgu, smo lahko z doseženim dobičkom prvega polletja zadovoljni.

Ako primerjamo dosežene rezultate podjetja v letošnjem prvem polletju z enakim obdobjem lani, je očitno, da je poslovni uspeh letos mnogo boljši. Celotni dohodek se je v primerjavi z lani popravil za 6 odstotkov, medtem ko je dobiček kar za 120 odstotkov višji od ustvarjenega dobička v vsem letu 1973.

Iz teh podatkov je videti, da predvideni plan sicer ni bil povsem uresničen, da pa je dobiček zadovoljiv. Kljub manjšim pomanjkljivostim v prvih 6 mesecih lahko pogumno gledamo na gospodarjenje v letu 1974. Računamo, da bomo v drugem polletju na osnovi sistemizacije znatno povečali osebne dohodke, nabavili potrebno opremo in uresničili načrtani letni plan.

VIKTOR KOZJAN

Praznik v Gradcu

26. julija je bila tretja seja vseh treh zborov metliške skupščine, ki je tokrat zasedala v Gradcu v počastitev krajevnega praznika. Na seji so odgovarjali na vprašanja delegatov, razpravljali so o programu dela občinske skupščine in potrdili zaključni račun davčne uprave za preteklo leto. Po delovni seji je bila še svečana seja skupščine, delegati in gostje pa so se udeležili tudi proslave pred spomenikom.

Tudi v TOZD konfekcija Dobova (na sliki) so te dni razpravljali o novi sistemizaciji in oceni delovnih mest. K razpravi se je oglasilo veliko delavcev. Prav bi bilo, če bi tudi v bodoče tako vneto razpravljali o vseh zadevah. (Foto: Pavle Riznič)

Temeljna vsebinska zasnova VEZILA

Po zakonu o javnem obveščanju mora imeti vsak časopis temeljno vsebinsko zasnovo, v kateri je zajet osnovni namen glasila, ki naj vsestransko, objektivno in celovito obvešča člane delovne organizacije o celotnem dogajanju v podjetju. Izdajatelj glasila je delavski svet podjetja. Pred vami je osnutek temeljne vsebinske zasnove glasila Vezilo in prosimo vse bralce - člane našega kolektiva -, da pošljejo na naš uredniški odbor pripombe in predloge na osnutek, in sicer najpozneje do 25. avgusta letos.

- samoupravljanje v TOZD,
- delo družbeno-političnih organizacij v TOZD,
- investicijsko politiko in njeno izvajanje,
- prodajno politiko in njeno izvajanje,
- marketing in njegovo vlogo,
- zunanjetrgovinsko politiko,
- izobraževanje in štipendiranje,

- nastope na sejmih in ocene uspešnosti,
- nove proizvodne in prodajne kapacitete,
- socialno problematiko delavcev,
- šport, rekreacijo, izlete,
- kulturne in druge prireditve, izlete,
- ostala aktualna obvestila, sporočila in podobno,
- glasilo ima tudi poseben zabavni del.

TEMELJI UREDNIŠKE POLITIKE:

Glasilo bo vodilo takšno uredniško politiko, ki bo odražala interese delavcev organizacije združenega dela Beti Metlika. Uredniški odbor bo skrbel, da bodo strani glasila odprte vsem delavcem, da bodo imeli priložnost objaviti v njem vsa svoja mnenja o problemih, ki jih bo glasilo obravnavalo.

NAMEN IZDAJANJA GLASILA:

Osnovni namen glasila je seznanitev delavcev o vseh dogajanjih znotraj organizacije združenega dela Beti Metlika, ker si brez ustreznega organiziranega informiranja ne moremo zamisliti resničnega samoupravljanja. Eno izmed najpomembnejših sredstev informiranja v organizaciji združenega dela Beti Metlika je izdajanje glasila Vezilo. Da bi dosegli svoj namen, se razdeljuje glasilo brezplačno vsem članom temeljnih organizacij združenega dela (in upokojenim članom delovne skupnosti).

Glasilo bo informiralo svoje bralce tudi o pomembnejših dogodkih zunaj podjetja, spremljalo bo pozitivna družbena prizadevanja za utrditev vloge delavskega razreda v naši stvarnosti.

PREDMET OBRAVNAVE:

V glasilu bodo v prvi vrsti objavljeni sestavki oziroma prispevki, ki imajo namen informirati delavce o zadevah, ki zadovoljujejo njihov najožji interes (njihovo temeljno organizacijo združenega dela), probleme in uspehe le-te, njeno delo, socialno varnost. Po drugi strani pa bodo prispevki taki, da bodo delavce informirali o vseh važnejših družbenopolitičnih vprašanjih, ki zadevajo samoupravljanje, njihovo družbenopolitično delo in osebno zadovoljstvo.

Vsebinska sestavka bo zajemala predvsem tale področja:
- družbeno-politično tematiko,

Dopoldne bolan, popoldne zdrav?

Ob 666 izgubljenih delovnih dneh v prvi polovici letošnjega leta kaže o bolniški resno razmišljati - Mar se ne bi izplačalo odpreti lastne ambulante?

Vsak izostanek z dela ovira normalno proizvodnjo, vse to pa se pozna pri manjši produktivnosti in v poslovnem uspehu, končno pa tudi na žepu vsakega posameznika. Veliko jih ostaja doma zaradi bolezni. V prvih šestih mesecih letošnjega leta je bilo zaradi bolniške izgubljenih 666 dni, kar je 5 odst. vseh delavnikov. Izostankov je bilo toliko, da je bila barvarna na primer 9 dni zaprta. V tem času bi morali pobarvati 22.500 kg pletiva. V barvarni so kolektivne norme, zato je celotna proizvodnja zaradi izostankov manjša.

Res je, da so pogoji dela v barvarni težki. Visoka temperatura, velika vlažnost, prisotnost strupenih plinov in delo s kemikalijami slabo vplivajo na zdravje človeka. Da ne bi prišlo do poklicnih obolenj, posvečajo posameznikom veliko skrb. Delavci dobijo zaščitna sredstva, vsako leto gredo na obvezni sistematični pregled v Ljubljano. Razen splošnega pregleda opravijo še pregled pljuč, srca, vida in sluha. Če se delavec pritoži zaradi tegob, gre na dodatne preglede in po potrebi na zdravljenje.

Kadar se kdo počuti bolnega, je najbolje takoj poiskati zdravniško pomoč in ne čakati, da se bolezen še bolj razpase. V tem primeru je tudi več bolniške. Toda če kdo pobrskajo po naših zdajšnjih izostankih zaradi bolezni, kmalu ugotovi, da so nekateri bolni le dan ali dva in še to na začetku ali ob koncu tedna.

Veliko imamo tudi takih, ki jih ni na delu in mislimo, da so bolni. Popoldne takega srečaš na sprehodu po mestu ali ga vidiš, kako srka kavo v hotelu ali se celo sonči na Kolpi. Če je res bolezen vmes, tako obnašanje gotovo ne pripomore k hitrejši ozdravitvi. Taki ljudje torej „žro“ družbena sredstva.

Strokovnjaki bi morali povedati, če sprehajanje in posedaenje v gostilni resnično pomagata bolniku, potem bi Metliko lahko proglasili za naravno klimatsko zdravilišče in z navalom zdravja žejnih ljudi bi povečali občinska sredstva. Zdaj na ta način praznimo le svoj lasten žep.

Bodimo raje disciplinirani! Če kdo zares zboli, nas se javi predpostavljenu, da bomo v kolektivu vedeli, kje je delavec in koliko časa ga ne bo v službo. Zdaj pa se navadno izostankar v tovarni pokaže, ko ozdravi, toda z zdravniškim potrdilom za minule dni. Mar ne bi mogli v sodelovanju z ambulanto vsak dan izvedeti, kdo bo ostal v postelji oz. v bolniški po nalogu zdravnika?

Najlepša rešitev bi bila, če bi imeli svojo ambulanto in svojega zdravnika, ki bi poznal ljudi in pogoje njihovega dela. Spremljal bi zdravstveno stanje vsakega posameznika in bi lahko preprečil marsikatero resno ali namišljeno bolezen. Ne smemo prezreti tudi dejstva, da bi zdravnik lahko hitro pomagal ob morebitnih nesrečah. O tem velja razmisliti.

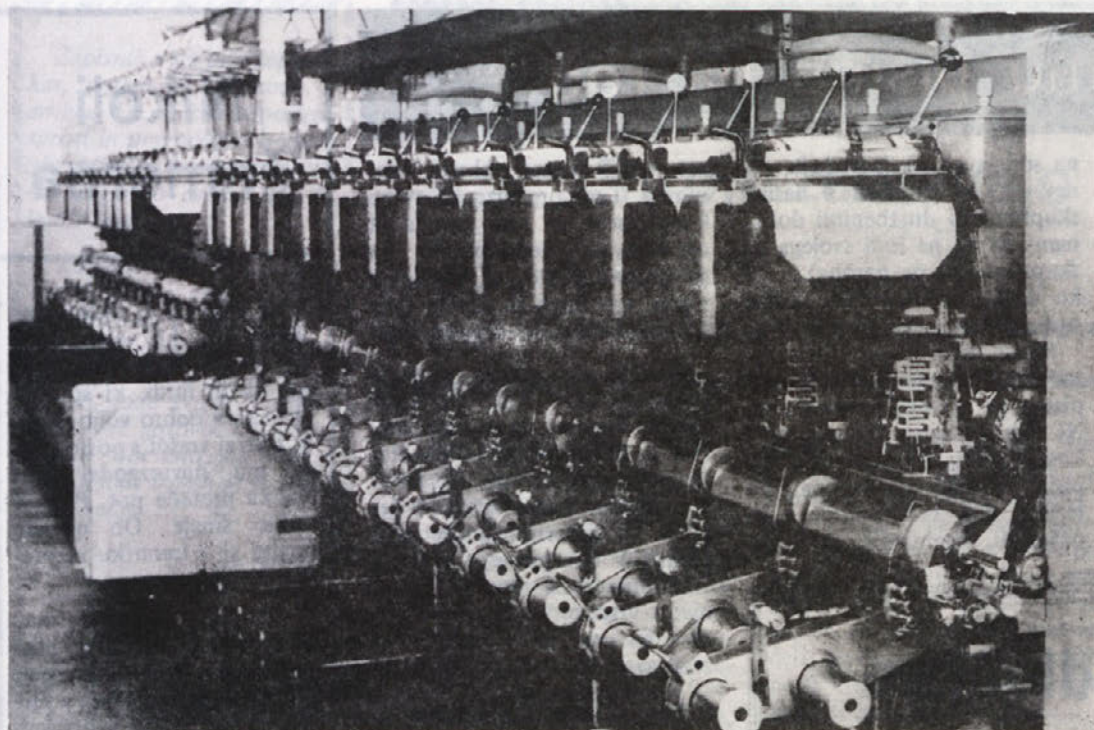
IVAN BIŠČAN

Zahvala

Ob boleči izgubi drage mame se topla zahvaljujem sodelavcem TOZD Beti Mira peč za podarjeni denar namesto venca. Posebno pa se zahvaljujem tovarišu Jožetu Čanzlju za vsestransko pomoč.

JOŽEFA ČANŽELJ

Čas dopustov je. Stroji stoje in čakajo pridnih rok, da se spočite vrnejo in jih znova poženejo v tek. (Foto: Pavle Riznić)

Kaj se bo premaknilo

V kolektivu večkrat slišimo negotovanje nad delom, osebni dohodki, nad delom uprave itd. Res je, da ni vse prav in najbrž tudi tako kmalu ne bo. Toda, kaj narediti, da bi napake popravili? Tujje napake vsak vidi, posebno napake „višjih“, medtem ko je vsak zase prepričan, da dela prav.

Vse to nas pripelje do odgovornosti. Če bi vsak res odgovarjal za svoje delo, bi bilo vse prav. Toda posamezniki spet

pravijo: „Zakaj bi odgovarjal, ko sem za funkcijo premalo plačan.“ Meni pa se nehote vsiljuje vprašanje: ali naj bo nekdo prej plačan in bo potem odgovarjal, ali pa naj bo v prvi vrsti odgovoren in bo temu primerno plačan?

Moramo pa nekatere presekati krog in začeti. To smo storili pravkar, ko smo zastavili novo organizacijo dela in nove osebne dohodke. Začeli smo tam, kjer se je ta in ta prijavil na ta-

ko in tako delovno mesto, za katero je predviden tak in tak osebni dohodek. Zdaj pa naj se začne preverjati tudi odgovornost in sposobnost opravljanja dela oziroma funkcije in upravičenost prejemanja osebnega dohodka. Ne bo mogoče dolgo imeti dober zaslužek, delati pa slabo. Takega delavca ne bo več zamenjal po direktivi nekdo z „vrha“, ampak ga bodo nesli njegovi sodelavci z nižjimi prejemki.

Navajam primer: do sedaj je imel pletilec ali barvar s svojim vodjem izmene dokaj izenačen osebni dohodek, in ker sta bila solidarna, sta skupaj zaspala v nočni izmeni. Za razliko je vodja izmene zadremal pri pisalni mizi, delavec pa pri stroju. Zdaj, ko bo imel vodja izmene bistveno višji osebni dohodek, pa najbrž pletilec ali barvar ne bosta več mirno gledala svojega šefa, kako dremucka ali sicer ne dela. Podobna reakcija bo sledila tudi za stopnjo više. Se pravi, da bo vodja izmene spremljal delo svojega prvega šefa, ker bo imel tudi ta višji zaslužek. In tako dalje.

Upravičeno torej predvidevamo, da se bo le nekaj premaknilo in da se bo pri marsikom prebudil čut odgovornosti. K temu ga bo prisilila najožja delovna sredina. Vsakdo pa naj za svoje delo polaga računa „navzdol“.

NIKOLA PODREBARAC

To so odločitve

– Odgovorne službe morajo upoštevati plan stroškov za odpremno embalažo, upoštevaje povišanje nabavnih cen. Z embalažo morajo ravnati kar se da gospodarno.

– Od 17. junija letos dalje je direktor službe kontrole kvalitete diplomirani inženir Prošev.

– 7. junija 1974 je postal direktor službe za organizacijo in informacijske sisteme diplomirani ekonomist Ladika.

– Interno se razpiše dvanajst kadrovskih štipendij za redni študij, ki

bo trajal največ dve leti.

– BETI bo razpisala še 43 štipendij na različnih solah.

– Podjetje BETI je od 1. januarja 1973 dalje član združenja TRIKO UNION Beograd, od 1. januarja letos pa je včlanjena v Poslovno združenje tekstilne konfekcije Jugoslavije.

– Od 1. junija 1974 dalje pripada za službena potovanja v tujino enotna dnevnicna za vse zaposlene, in sicer dnevnicna prve kategorije.

Jeseni pa v Zagreb

Ko sem popraševal po pridnih delavkah, mi je Jožica Težak, šivilja iz konfekcije, priporočila Klobučarjeva. Jožica je doma z Grabrovca. Rojena je bila leta 1955, osnovno šolo je obiskovala v Metliki. Potem se je odločila za poklicno šolo BETI. Bila je med najbolj pridnimi učenkami.

„Jeseni bom šla v Zagreb,“ je rekla. „Vpisala sem se na srednjo tehnično šolo, ki traja dve leti. Če bo šlo vse po sreči, bi šla rada potem še na višjo. Štipendijo za Zagreb imam od BETI že odobreno.“

Trezno gleda v bodočnost, zrelo za svoja leta. Govori umirjeno in preudarno.

„Kot šivilja delam dve leti. Zaslužim 1600 do 1700 dinarjev. Tako si lahko kupujem obleke, nekaj denarja pa dajem tudi na hranilno knjižico. Jeseni, ko bom šla v Zagreb, mi bo denar še kako potreben.“

– Kaj počenjate, ko niste v službi?

„Pomagam doma. Imamo zemljo, ki jo je treba obdelovati. Tudi vinograd hoče svoje. Zvečer pospravljam po hiši. Kuham, da pridejo starši in mlajša sestra na gotovo južino.“

O domu ji beseda ne teče najbolje, raje govori o tovarni.

„Zadovoljna sem z delom. Tudi z zaslužkom. Teže pa je za delavke, ki nimajo kvalifikacije. Manj zaslužijo, ker jih premeščajo s stroja na stroj. To ni dobro.“

– Kaj nimajo vsi možnost pridobiti si kvalifikacijo?

„Imajo, toda nekateri nimajo niti končane osnovne šole.“

– Delavska univerza je organizirala pouk za odrasle. Vem, da je bila udeležba prav iz BETI zelo slaba. Zakaj?

„Gre za starejše ljudi, ki nimajo dovolj trdne volje, imajo težave, ki jih mlajši še ne poznajo. Škoda, kajti s pridobitvijo kvalifikacije bi odpravili marsikateri izbruh hude krvi.“

Jožica Težak nima takih težav. Jeseni bo šla v Zagreb. Jasen cilj ima pred seboj in skoro ne dvomim, da bo uspela.

TONI G.

Nekemu pismu na rob

Med kupom pošte je bilo pred dnevi pismo. Navadno, v modri ovojnici, z okorno, delavno in žuljavo roko napisano. Dolgo, polno obtožb in namigovanj zoper sodelavca, tovariša, službo in odgovornega vodjo službe. Na koncu pisma le tovariški pozdrav. Podpisa pa nič. Morda je hotel anonimni pisec dobro. Morda ima z onim, ki ga sumiči, kakšne stare in neporavnane račune. Morda pa ga le skrbi naša skupna usoda in bodočnost in zato kaže s prstom

na sodelavca, ki da goljufa, po neverja, se okorišča z našimi skupnimi in družbenimi dobrinami, ki da ne loči svojega od skupnega (ali pa narobe) in tako dalje. Morda je vse skupaj tudi res!?

Staro reklo pravi: „Kjer ni tožnika, ni sodnika!“ V tem pismu pa tožnika preprosto ni. NI. Nepodpisano pismo roma v koš, v smeti. Škoda truda, papirja, znamke. Nič ni namreč lažjega, kot oblatiti človeka, ga ožigosati, osumničiti in ostati

pri tem neznan, skrit, anonimni. Tudi organizacija zveze komunistov ni zato tu, da bi obravnavala nepodpisano in sumničavo pošto, da bi počela nekaj, kar nima za ozadje konkretne osebe, temveč sum.

Morala anonimnega pisca je vprašanje zase. Tudi če hoče dobro. Recimo, da to zares želi. Mar ne bi bilo veliko bolj pošteno, tovariško, iskreno itd., če bi se podpisal in prevzel nase del bitke za poštene odnose med nami? V tem primeru bi stal v vrsti borcev za resnico, poštenje, v vrsti onih, ki povedo sočloveku resnico v obraz, ker resnico tudi sami spoštujejo in se po njej ravna.

Lahko bi se pri sumih tudi zmotil. Podpisana prijava bi mu omogočila, da se opraviči, da zavzeto deluje naprej med nami in da ostanejo odnosi tudi med prizadetima še naprej pristni, tovariški, delavni. Naznanemu to ni mogoče, ker ga enostavno ne poznamo.

Iskrenost je človeška vrлина, zelo dragocena in spoštovana med soljudmi. Lastna je osebnostim, ki so v celoti iskrene, ki ne hodijo okrog s pogledom, uprtim v tla, temveč gledajo ljudem naravnost v oči. Kaj moti anonimnega „tožnika“, da nam ne pogleda v oči, da ne pove napak kot mož, ki želi dobro sebi in nam vsem? Pismo leži v predalu in čaka. Čaka na podpis pisca, čaka na pripis, v katerem bo pisalo: „Jaz, ta in ta, obtožujem...“ Pripisa ni potrebno pošiljati s poštne številke 47282, kar sam ga lahko prijavi pri meni!

Miro Gošnik

To so odločitve

Na seji delavskega sveta, ki je bila 31. julija, so bili sprejeti naslednji sklepi:

– potrdili so sistemizacijo delovnih mest za delovno skupnost skupnih služb, kot jo je sprejel delavski svet delovne skupnosti skupnih služb 16. julija letos;

– potrdili so samoupravni sporazum o štipendiranju učencev in študentov občin Metlika, Črnomelj, Brežice in Novo mesto;

– delavski svet predlaga članom kolektiva, naj se 31. avgusta z delom pridružijo solidarnostni akciji za pomoč prebivalcem Kozjanskega. Ta dan naj zaposleni ne bi izkoristili dopusta ali odšli na službena potovanja. O solidarnostni akciji naj bi delavci odločali na prihodnjih

zbirah. Sklep o delu na dan 31. avgusta naj verificira odbor za gospodarjenje.

– podjetje BETI zavaruje celotno premoženje za leto 1974 pri Zavarovalnici SAVVA, in sicer proti požaru, strojelomu, vlomom. Razen tega kasko zavaruje avtomobile;

– delavski svet je sprejel predlog komisije za oceno delovnih mest in nagrajevanje in ga daje v razpravo po posameznih TOZD in sektorjih. Razprava bo trajala od 1. do 15. avgusta, organizira pa jo kadrovska splošni sektor z vodji TOZD in služb. Pripombe in predloge bo delavski svet verificiral na prihodnji seji. Delavski svet bo obravnaval samo predloge, ki jih je sprejela večina, ne pa mnenj posameznikov.

Pogled na Metliko, stari del mesta. (Foto: R. Bačer)

Nikoli čemerna

Ne vem zakaj, toda vedno znova sem bil vesel, kadar sem srečal Piko Vernik. Je ena tistih ljudi, ki spravijo človeka v dobro voljo, četudi zjutraj trešč s postelje ali pa mu navsezgodaj črna mačka preteče pot. Pika se vedno smeje. Ob njenem smehu si v trenutku razorožen.

„Prej sem delala v Jutranki v Sevnici. Lepo je bilo. Dajala sem zamisli in risala sem. Zdaj sem pol leta v Ljubljani kot vodja vzorčnega oddelka.“

– Kje je boljše?

„V BETI je več dela. Človek mora biti za vse, vse mora vedeti, nabavljati drobnarije. Deklica za vse.“

– Preselili se boste v novo stavbo. Kaj od tega pričakujete?

„Delovne razmere bodo gotovo boljše. Prostori bodo novi, ljudje pa bomo isti. Ti se mi zdijo najvažnejši.“

– Kako je s povezavo z matičnim podjetjem med Ljubljano in Metliko?

„Vsi bi si morali prizadevati, da bi bili stiki čim boljše. Lepo bi bilo, če bi bil vzorčni oddelak v Metliki. Včasih bi radi kaj vprašali, a po telefonu se vsega ne da zmeniti. Pa še nekaj je: enkrat ne dobimo tega, drugič ni onega. Krivca vedno iščemo, a ga malokdaj najdemo.“

– Vam kolekcija dela preglavice?

„Izdelava kolekcije ni za nas nobena težava. Resda je morda tisoč drobnih težav, preden je kolekcija gotova, posebno pa je važen rok. Če kolekcija ni pravočasno nared, se oglasio oni iz prodaje. Mi pa brez materiala ne moremo delati. Včasih ga po več mesecev ne dobimo iz Metlike. Kdo je potem kriv, če kasnimo?“

– Se boste kmalu poročili? „Sem se že. Moz živi v Mariboru. Imava leto in pol starega sinka Andreja, ki je zlati muček.“

TONI GAŠPERIČ

Zapisnik s sej piše zapisnikar, potem ga shranimo v arhivu. Da bi bili zaposleni sproti in pravočasno o vsem obveščeni, obesimo zapisnik na razglasno desko. Da bi ljudje brali.

Zanimivo pa bi bilo ugotoviti, koliko imamo takih, ki so že kdaj v celoti prebrali zapisnik, viseč na deski. Pametneje bi bilo najbrž izdati Bilten, toda s tem je veliko dela. Več gotovo, kot če zapisnik obesimo na desko. Toda tudi uspeh je z Biltenom večji.

Henček pritegne

Razglasne deske naj bi služile krajšim obvestilom. Težko je namreč stoje brati „romane“, ki jih včasih vsebujejo zapisniki. Morda se bo kdo malce pozabaval z informiranostjo delavcev. Dobro obveščen delavec – dober samoupravljalec – je postalo pri nas geslo, toda je včasih le fraza, s katero zamašimo prazen prostor v našem glasilu. Malo za spodbudo, malo za mimo vest.

Zapisnik pa obešamo na razglasno desko in kdor hoče, naj ga bere. Pred službo ali potem, lahko pa tudi med malico. Nisem se videl, da bi ljudje vedoželjno stali pred oglasno desko in da bi listali po zapisniku. Zakaj vse to pustimo kot je?

Gre za linijo najmanjšega odpora? Bodo oglasne deske še dolgo stale po tovarniških dvoriščih? Nekdo je zadnjič na desko obesil lepak, kjer je pisalo, da bo tega in tega na Radovici velika vrtna veselica, na kateri bo igral sam Henček s svojimi fanti. Ob dveh je marsikomu zastal korak pred tem lepakom, zraven pa je visel zapisnik nekega odbora...

T. G.

Stroji zahtevajo svoje

V TOZD kodranka in volna smo se zaradi posebnosti proizvodnega procesa odločili za kolektivni dopust med 19. julijem in 1. avgustom. Znano je, da večji del strojnega parka obratuje v štirih izmenah, kar pomeni, da so stroji v pogonu nepretrgoma noč in dan, tudi ob nedeljah in praznikih.

Prav zaradi take obremenitve so stroji potrebni „oddih“ in popravil. Zamenjati je potrebno

Iz Mirne peči

Konec junija in sredi julija sta bili v TOZD Konfekcija Mirna peč dve seji delavskega sveta. Obravnavali so pristop k samoupravni interesni skupnosti za železniški in luški promet SRS, ustanovitev samoupravne stanovajske skupnosti v občini, poročilo o poslovanju BETI za prvo tromesečje letošnjega leta, osnutek statuta in samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih, pravilnik o organizaciji in delu samoupravne delavske kontrole, sistemizacijo delovnih mest po makroorganizaciji in podobno.

Pooblastili so Staneta Gašperčiča, naj podpiše samoupravni sporazum za železniški in luški promet SRS. K osnutku samoupravnega sporazuma delavski svet ni imel dodatnih predlogov, sprejel pa je tudi osnutek novega statuta in samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih. Ta bo v razpravi med delavci celotne TOZD Mirna peč.

Delavski svet je sprejel še nekaj manj pomembnih sklepov. Vodji izmene sta postala Štefka Avguštinčič in Amalija Sukovič, evidentičarka Marija Progar, mehanik mojster pa Janez Babor. Skladiščnica gotovih izdelkov je Vida Kos, skladiščnik pletiva in pomožnega materiala Jože Sukovič, referentka za splošne zadeve pa je Kristina Pust.

obrabljene dele itd, kar med rednim delovnim časom ni možno. Vzdrževalna skupina v naši TOZD ima med kolektivnim dopustom obilo dela s popravili strojev, toda njihov učinek je dostikrat odvisen od tega, če so na razpolago rezervni deli, seveda pa tudi od sposobnosti članov skupine in opremljenosti remontne delavnice.

Vse potrebne rezervne dele smo naročili že pred petimi meseci, nekatere še prej, žal pa dobava ni bila pravočasna. Posledica tega je, da vsa potrebna dela ne bodo končana v roku, ki smo ga predvideli. Lani smo na primer vse dele dobili iz uvoza v treh mesecih. Zakaj je letos drugače, ne vem. Prosil bi tiste, ki

se s tem ukvarjajo, naj sporoče vsaj dobavne roke posameznih tvrdk. Mislim tudi, da denar ne bi smel biti ovira, saj vemo, da le brezhiben stroj lahko dosega zaželene uspehe.

STONE MATJAŠIČ

Zahvala

Ob boleči in prerani smrti dragega očeta Antona Radoša se najlepše zahvaljujem sodelavkam in sindikatu TOZD konfekcije za podarjene vence.

ANICA VOVK

Če se peljete od Novega mesta proti Mimi peči, boste naleteli na veliko smetišče, po katerem brskajo Romi. In če boste imeli odprto okno, vam lahko od smradu pride slabo. (Foto: Riznič)

Ura

zamujena...

V Mirni peči sem se pogovarjal s štirimi mladimi dekleti. Beseda je tekla o soli in dodatnem izobraževanju.

ANTONIJA ZUPANČIČ, 20 let: „Končala sem osnovno šolo in se potem takoj zaposlila. Nadaljnje šolanje me ni zanimalo. Doma sem s podeželja in starši komaj čakajo, da otrok pride do kruha. Po službi je treba delati na njivah in če je več rok pri hiši, je delo prej opravljeno. Da bi se v šolo vozila, nisem niti pomislila, kajti prometne zveze z Novim mestom so zelo slabe. Tudi do službe potrebujem dobrih 45 minut.“

MARIJA ŠUŠTAR, 17 let: „Končala sem sedem razredov osnovne šole. Ni mi šlo najbolje, pa tudi časa za učenje nisem imela dovolj. Nimam namena končati osemletke. Tudi kvalifikacije nimam. Imam občutek, da so šolska središča od nas preveč oddaljena. Če bi v Mirni peči organizirali seminar, bi se ga udeležila.“

ALOJZIJA KUKMAN, 17 let: „Osnovno šolo sem končala v Mirni peči, za srednjo šolo pa se nisem mogla odločiti, ker bi morala od doma. Denar za šolanje zame ne bi predstavljal problema. Če bi v Mirni peči imeli tečaj za pridobitev interne kvalifikacije, bi se ga udeležila.“

VERA PEČJAK, 19 let: „Imam šest razredov osnovne šole, naprej mi ni šlo, ker se nisem učila. Osemletke ne nameravam več obiskovati, ker je že predolgo, kar sem hodila v šolo. Rada pa bi obiskovala šiviljski tečaj, če bi ga kdo organiziral.“

T. G.

Počitniški dom v Seči pri Portorožu bo mnogim ostal v najlepšem spominu na poletje in nekaj dni pravega dopusta. Nič strojev, nič polj in garanja doma, temveč le kopanje, dobra hrana in počitek. (Foto: R. Bačar)

Zakaj ne v predsezoni?

Morda ne bo odveč nekaj misli o dopustih, letovanjih in podobnem, saj turistična sezona še vedno traja. V okviru seminarja za urednike tovarniških glasil smo imeli tudi razgovor z družbeno-političnimi delavci piranske občine in zvedeli smo marsikaj zanimivega. Na primer tudi to, da bo severni del piranskega polotoka namenjen graditvi počitniških domov, da bi se torej tu razvil delavski turizem. Nekdo je predsedniku občine Piran tovarišu Ivanu Bažecu očital, da se spomnijo na delavski turizem le takrat, kadar jim primanjkuje tujih gostov. Predstavniki piranske občine so poudarili, da bi bilo zelo pametno, če bi delavci koristili dopust v predsezoni in po sezoni, ker so takrat pensioni veliko cenejši, torej dostopni delavskemu žepu. Nekomu se je tudi upiral izraz „delavski turizem“,

ker s tem nehote ustvarjamo pregrado med delavci in nekom drugim. Kdo je ta drugi?

Na piranskem področju je štiri tisoč ležišč v delavskih domovih, ki so nezasedeni kar polnih osem mesecev. Težava je tudi v tem, ker so šolske počitnice v juliju in avgustu, se pravi v višku turistične sezone, starši pa gredo na dopuste z otroki. V šolskem sistemu bo treba nekaj spremeniti, elastičneje prirojiti počitnice. V ljudeh je zakoreninjena misel, da morajo na morje v juliju in avgustu, pozablajo pa na to, da ima večina hotelov bazene, športna igrišča, kegljišča in podobno, kar vse se da uporabiti tudi kateri drug mesec, in sicer veliko ceneje.

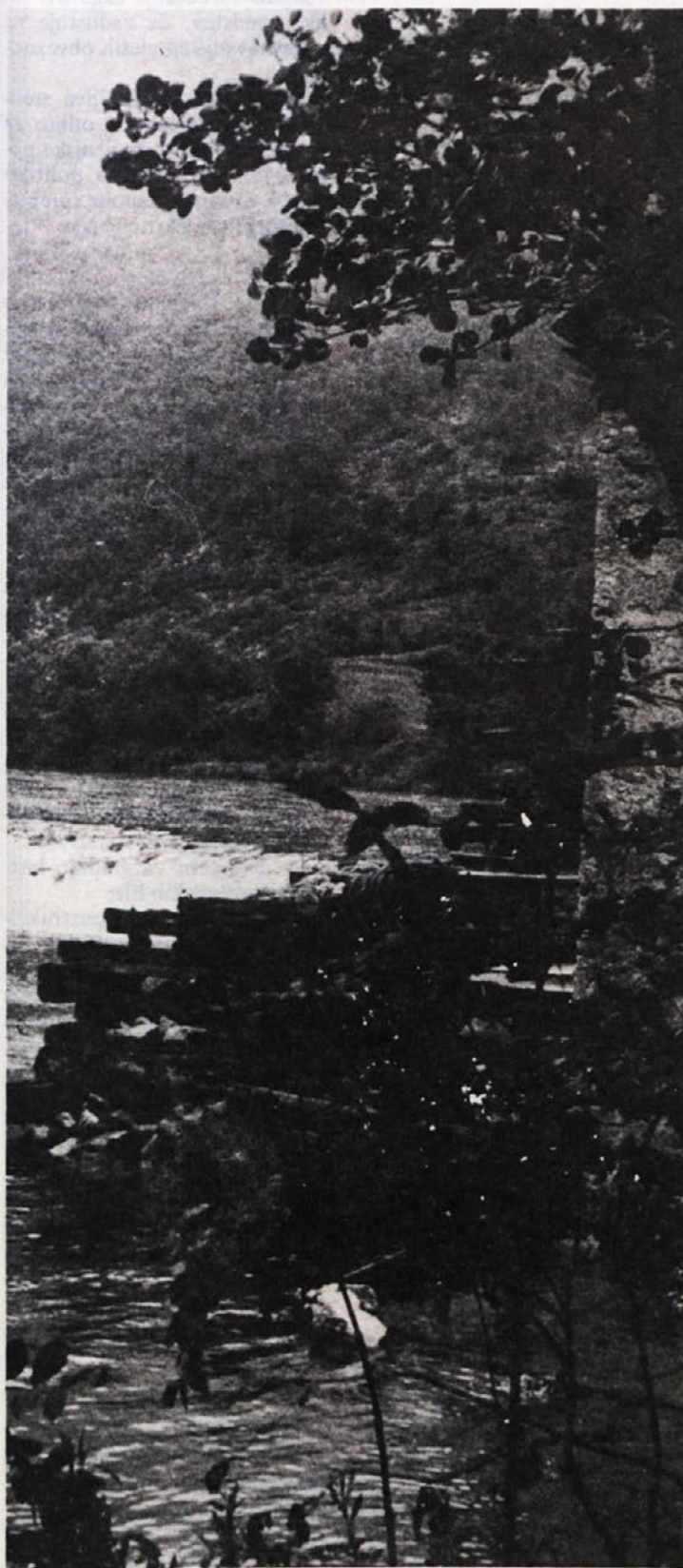
In kakšne načrte imajo v Piranu? Urediti nameravajo zunanost hiš, ker so nekatere prav klavrne. Spodnje prostore

bodo uredili v številne kavarnice, položili bodo cevi za kanalizacijo, a imajo pri tem velike težave, ker je večina hiš brez temeljev. V bližnje vasi bodo speljali asfaltne ceste, veliko denarja bodo vložili v pridobivanje plaže. Vsak meter plaže morajo namreč umetno ustvariti, to pa ne stane tako malo. Gradili bodo hotele in še veliko drugih stvari.

Je morje v piranskem zalivu onesnaženo? Ne tako, da bi bil potreben alarm. Toda tu ni veliko pomoči. Morski tokovi prinesejo marsikaj. Našli so celo kose lesa, ki jih je naplavila italijanska reka Pad. No, čistilne naprave bodo že uredili. Drugače pa je morje v Piranu prav prijetno, cene v sezoni pa so veliko manj simpatične. Malokateri delavec lahko v sezoni prestopi prag katerega od hotelov.

TONI GAŠPERIČ

Pravilnik, ki zanima vse

Mirnih in tihih ter zasanjanih koticov ob Kolpi je še nekaj. Prepričani bodimo, da jih bodo ljudje čedalje raje iskali. (Foto: R. Bačar)

Na podlagi . . . člena zakona o stanovanjskih razmerjih in člena . . . statuta ter na podlagi 124. člena Temeljnega samoupravnega sporazuma je delavski svet podjetja „Beti“ na svoji seji dne . . . sprejel

PRAVILNIK
o pogojih in merilih za pridobivanje stanovanjskega posojila in stanovanj v družbeni lasti

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem pravilnikom se določajo pogoji in merila za pridobivanja soudeležbe sredstev stanovanjskega sklada pri namenskem varčevanju za stanovanjsko izgradnjo in odredjajo pogoji, po katerih se oddajajo družbena stanovanja v uporabo delavcem.

2. člen

Sredstva sklada za stanovanjsko izgradnjo združujejo vse TOZD v skladu s samoupravnim sporazumom. Sredstva sklada se vodijo na skupnem računu, evidenco pa po TOZD.

TOZD vlagajo svoja sredstva v skupni stanovanjski sklad, da bi pridobile pravico do stanovanj, zgrajenih z združenimi sredstvi.

TOZD v Metliki združujejo v skupni sklad za stanovanjsko izgradnjo vsa sredstva po enotnem prispevku na OD, za katerega se vse TOZD dogovorijo pri sprejemanju letnega gospodarskega načrta. Tako združena sredstva se uporabljajo za gradnjo in nakup stanovanj ter za posojila individualnim graditeljem.

Stanovanja in posojila se delijo po vrstnem redu prosilcev, ki je enoten za vse TOZD in skupne službe v Metliki.

3. člen

Dislocirane TOZD samostojno razpolagajo s tistim delom enotno sprejetega prispevka za stanovanjsko graditev, ki ostane po združitvi dela sredstev za zi-

Preberite in povejte!

Pred vami je osnutek pravilnika, ki nam bo pomagal po javni razpravi sprejeti tak pravilnik, ki bo omogočal pravično delitev stanovanjskih posojil in družbenih stanovanj. Da bi bila delitev pravičnejša, je v tem osnutku predvidena metoda točkovanja. Kaj vse in kako bomo točkovali, je jasno zapisano.

Osnutek pravilnika bo v javni razpravi v vsaki TOZD. Vse pripombe in morebitna dopolnila pripravite do razprave in jih tedaj posredujte članom komisije za pripravo pravilnika.

davo in nakup stanovanj delavcem na delovnih mestih s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v podjetju in TOZD. Osnova za to je 95. člen TSS.

4. člen

Razen sredstev iz 3. člena tega pravilnika lahko TOZD namenijo za stanovanjsko graditev tudi del dohodka, s katerim samostojno razpolaga.

5. člen

Stanovanja, pridobljena iz sredstev iz prejšnjega člena, dodeljuje TOZD svojim delavcem po vrstnem redu. Lista vrstnega reda prosilcev je izveček iz enotnega vrstnega reda za podjetje kot celoto.

5. a člen

Prosilci pridobivajo stanovanja v družbeni lasti - za pridobitev soudeležbe pri namenskem varčevanju za nakup, gradnjo ali adaptacijo individualne stanovanjske hiše, stanovanja, vložijo pismeno vlogo z dokazili vsako leto do 31. januarja. Vloga mora vsebovati dokazila, po katerih se ugotavlja upravičenost prosilca.

– Vloge sprejema kadrovska služba podjetja potem, ko se k posameznikovi vlogi da mnenje komisije TOZD in DSSS.

– Zbrane vloge sestavljajo osnovo za delo stanovanjske komisije, za materialno finančne odločitve v skladu s programom stanovanjske graditve.

– Stanovanjska komisija lahko preveri posamezne navedbe iz vloge in dokazil tudi neposredno pri prosilcu.

II. SREDSTVA ZA STANOVANJSKO IZGRADNJO

6. člen

Stanovanjska izgradnja se odvija po vnaprej sprejetem sporazumu med TOZD.

Program uporabe sredstev za stanovanjsko izgradnjo se lahko sprejme tudi za daljše obdobje v skladu s perspektivnim načrtom razvoja podjetja.

7. člen

Viri sredstev za stanovanjsko izgradnjo so:

– del sredstev iz dogovorjenega stanovanjskega prispevka od bruto OD;

– sredstva povišanega stanovanjskega prispevka;

– sredstva, namenjena v stanovanjski sklad po zaključnem računu;

– iz solidarnostnega sklada, ki ostane po delitvi sredstev.

8. člen

Sredstva sklada za stanovanjsko izgradnjo se lahko koristijo:

– za izgradnjo stanovanj, s katerimi razpolaga podjetje oziroma TOZD za oddajanje v uporabo članov kolektiva;

– za izgradnjo stanovanj za družine, katerih stanovanjske hiše ali stanovanja bo treba rušiti za potrebe podjetja;

– za dejanje soudeležbe tistim delavcem, ki namensko varčujejo za gradnjo individualne hiše.

9. člen

Sredstva, namenjena za soudeležbo tistim, ki namensko varčujejo, zagotovi podjetje oziroma TOZD z vsakoletnim programom.

10. člen

Prednost pri dodeljevanju sredstev za soudeležbo imajo tisti varčevalci, ki prejema nižje letne dohodka na posameznega člana gospodinjstva in tisti, ki so za stanovanjsko varčevanje namenili več sredstev ter tisti, ki varčujejo dalj časa.

11. člen

Prednostna lista za oddajo družbenih stanovanj v uporabo

je enotna za celo podjetje. Vrstni red se določi na podlagi točkvalne metode, ki upošteva zlasti naslednje:

– delovno dobo v podjetju,

– doba čakanja na stanovanje,

– stanovanjske razmere prosilca,

– število družinskih članov, zaposlenih v „Beti“,

– skupno število članov ožje družinske skupnosti,

– strokovna izobrazba članov družinske skupnosti zaposlenih v „Beti“

12. člen

Delavci z nižjimi dohodki lahko zaprosijo za stanovanje, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

– da osebni dohodek prosilca in njegovih članov gospodinjstva ne presega 1/3 najnižjega osebnega dohodka v republiki Sloveniji;

– da prosilec doslej še ni imel ustreznega rešenega stanovanjskega vprašanja;

– da prosilec ni imetnik stanovanjske pravice za primerno stanovanje;

– da ima prosilec stalno bivališče na območju občine, v kateri je sedež TOZD.

13. člen

Mlade družine lahko zaprosijo za stanovanje, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

– da nobeden od zakoncev ni nosilec stanovanjske pravice za primerno stanovanje,

– da družina doslej ni imela ustreznega rešenega stanovanjskega vprašanja,

– da ima eden od zakoncev stalno prebivališče na območju občine, v kateri je sedež TOZD,

– da namensko varčuje pri poslovni banki za nakup stanovanja ali graditev stanovanjske hiše.

Prednost pri dodelitvi imajo mlade družine z nižjimi osebnimi dohodki in tiste, katerih starši niso lastniki stanovanjske hiše z več kot enim stanovanjem.

14. člen

Za mlado družino v smislu določil tega pravilnika se štejeta zakonca, če od sklenitve zakonske zveze pa do vložitve prošnje ni poteklo več kot osem let.

15. člen

Za člane ožje družinske skupnosti ali člane gospodinjstva se štejejo: zakonec, otroci, starši prosilca in starši njegovega zakonca ter osebe, ki jih je prosilec dolžan vzdrževati po zakonu, če živijo v skupnem gospodinjstvu.

16. člen

Sklep o nakupu oziroma gradnji stanovanj sprejme odbor

za kadre, delovne in življenjske pogoje ter stanovanjsko politiko, za TOZD pa delavski svet TOZD v okviru programa stanovanjske izgradnje v skladu z razpoložljivimi sredstvi na predlog stanovanjske komisije.

III. KREDITIRANJE STANOVANJSKE IZGRADNJE

17. člen

TOZD v svojem programu zbiranja sredstev za dajanje soudeležbe za namensko stanovanjsko varčevanje zagotovi toliko sredstev, da zadostuje za poravnavanje sprejetih obveznosti.

Glede na razpoložljiva sredstva za soudeležbo si odbor za kadre, delovne in življenjske pogoje ter stanovanjsko politiko sme s svojim sklepom spremeniti merila za participacije.

18. člen

TOZD sklepajo pogodbe o soudeležbi za namensko stanovanjsko varčevanje praviloma le s tistimi delavci, ki bodo gradili ali kupili stanovanje v urbaniziranih območjih tiste občine, v kateri je sedež TOZD. Prednost imajo delavci, ki gradijo bliže sedežu TOZD. Pri presoji elementov za soudeležbo pri namenskem varčevanju za stanovanje se praviloma upošteva pravilnik združenja poslovnih bank SRS.

19. člen

Soudeležba za stanovanjsko varčevanje se daje:

– delavcem za nakup novih družinskih (in samskih) stanovanj od pooblaščenih organizacij za zidavo novih stanovanj;

– delavcem za gradnjo lastnih stanovanjskih hiš;

– delavcem za rekonstrukcijo obstoječih stanovanjskih hiš ali stanovanj pod pogojem, da se s tako rekonstrukcijo poveča stanovanjska površina oziroma število stanovanjskih prostorov.

20. člen

Če lastnik stanovanjske hiše oz. stanovanja, zgrajenega s soudeležbo podjetja oziroma TOZD stanovanje ali hišo odtuji ali če samovoljno zapusti delovno skupnost pred iztekom roka za vračilo posojila, se mu rok za vračilo preostalega dolga skrajša na eno tretjino (na eno polovico).

21. člen

Pravice in obveznosti delavca in TOZD so določene s tem pravilnikom in pogodbo o soudeležbi pri namenskem stanovanjskem varčevanju.

Pogodbo skleneta obe pogodbeni stranki, ko ima delavec sklenjeno pogodbo s pristojno banko o namenskem stanovanjskem varčevanju.

Gradimo, gradimo, toda vedno je premalo stanovanj za vse, ki so jih potrebni. Družbena gradnja je zadnja leta precej napredovala, pa je vseeno Metlika glede tega daleč za potrebami.

TABELA ZA DOLOČANJE ODSOTKA SOUDELEŽBE

Intenziteta varčevanja
v odstotkih na poprečni
letni družinski dohodek na
člana družine

Višina soudeležbe v odstotkih na letno privarčevani znesek pri poprečnem
letnem družinskem dohodku na člana družine

I	II	III						
do 12.000 din letno		od 12.001 do 16.000 din letno						
nad 16.001 din letno								
VARČEVALNA DOBA								
	2 leti	3 leta	4 leta	5 in več l.	2 leti	3 leta	4 leta	
8 do 10 odstotkov	30	35	40	45	20	25	30	
od 10 do 20 odstotkov	35	40	45	50	25	30	35	
od 20 do 30 odstotkov	40	45	50	55	30	35	40	
30 in več odstotkov	45	50	55	60	35	40	45	
3leta	4 leta	5 in več l.	2 leti	3 leta	4 leta	5 in več l.		
25	30	35	10	15	20	25		
30	35	40	15	20	25	30		
35	40	45	20	25	30	35		
40	45	50	25	30	35	40		

OPOMBA: Letno privarčevani znesek se množi z ustreznim odstotkom glede na letni družinski dohodek na člana družine in v odvisnosti od intenzitete varčevanja, ki se izračuna tako, da ugotovimo, kolikšen odstotek letnega dohodka na člana družine se odvaja za stanovanjsko vprašanje.

TABELA KRITERIJEV ZA DODELITEV STANOVANJ**NEUSTREZNO DRUŽBENO STANOVANJE****TABELA KRITERIJEV ZA DODELITEV STANOVANJ
NEUSTREZNO DRUŽBENO STANOVANJE**

Člani družinske skupnosti, zaposleni v podjetju Beti	1 član	2 člana	3 člani	4 člani	5 in več članov.
1 član		20	30	40	50
2 člana			40	50	60
3 člani				60	70
4 člani					80
5 članov					90
					100

NEPRIMERNO STANOV. PRI STARŠIH ALI SOROD.

1 član	2 člana	3 člani	4 člani	5 in več članov
40	50	60	70	80
	80	90	100	110
		120	130	140
			160	170
				200

PODNAJEMNIK PRI ZASEBNIKU

1 član	2 člana	3 člani	4 člani	5 in več članov
100	110	120	130	140
	150	160	170	180
		200	210	220
			250	260
				300

TABELA DODATKA NA STROKOVNOST

	Varianta	FAKTOR PRIPADNOSTI
Polkvalificirani delavec	20 točk	3 točke
Kvalificirani delavec	30 točk	10 točk
Visok. kv. del.-strok. izob.	40 točk	
Višja strokovna izobrazba	50 točk	
Visoka strokovna izobrazba	60 točk	

za vsako leto zaposlitve v Beti na stanovanje

22. člen

Za sklenitev pogodbe o soudeležbi mora prosilec predložiti:

- pogodbo o namenskem stanovanjskem varčevanju;
- potrdilo o morebitni soudeležbi solidarnostnega sklada;
- potrdilo o celokupnih letnih prejemkih na člana družine;
- predvideno realno konstrukcijo finančnih oziroma drugih virov za dograditev hiše;
- potrdilo o članih družinske skupnosti;

23. člen

Soudeležbo podjetja oziroma TOZD pri namenskem stanovanjskem varčevanju izračunamo takole:

Na osnovi potrdila o skupnih dohodkih v letu varčevanja izračunamo letni dohodek na družinskega člana. Dokument o privarčevani vsoti služi za ugotavljanje intenzivnosti varčevanja na družinskega člana tako, da se skupno privarčevana vsota podeli s številom družinskih članov. S primerjavo privarčevane vsote na družinskega člana z dohodkom na družinskega člana ugotovimo odstotek, ki služi za odčitavanje intenzitete varčevanja. Sredstva, ki jih prispeva solidarnostni sklad, se vračunajo v privarčevalno vsoto.

24. člen

Rok vračanja posojila je odvisen od povprečnega mesečnega dohodka in varčevalne dobe.

Pri izračunu povprečnega mesečnega dohodka se štejejo dohodki vseh članov družinske skupnosti.

Mesečni obrok za vračilo posojila ne sme presegati 1/3 povprečnega dohodka posojilojemalca.

Najdaljši odplačilni rok ne sme presegati 20 let.

25. člen

(glej tabelo na strani 9)

26. člen

Najvišji znesek soudeležbe je lahko 100.000 din.

27. člen

Delavci, ki stanujejo v stanovanju, ki je last podjetja, lahko dobijo soudeležbo pri namenskem stanovanjskem varčevanju, če sklenejo pogodbo, da bodo v 2 letih od začetka gradnje izpraznili družbeno stanovanje.

28. člen

Najkrajša varčevalna doba za stanovanjsko varčevanje je 2 leti.

29. člen

Soudeležba TOZD se obračunava enkrat letno, in sicer po zaključnem računu za vsako leto varčevanja.

30. člen

Če sta v TOZD ali OZD „Beti“ zaposlena dva ali več članov družinske skupnosti, se stopnja soudeležbe poveča za 1/2 (50 %).

31. člen

Če je kateri izmed članov družinske skupnosti zaposlen v drugi delovni organizaciji, se posojilo za stanovanjsko gradnjo, ki ga daje druga delovna organizacija, prišteje k osnovi za izračun participacije v letu, ko je posojilo oročeno pri banki. Posojilo, ki ga daje druga delovna organizacija, mora biti vloženo kot vezana vloga za stanovanjsko varčevanje pri istem denarnem zavodu.

32. člen

V osnovo za izračun participacije se šteje tudi enkratni na-

menski polog na vezano vlogo pri banki, s katero ima prosilec sklenjeno varčevalno pogodbo za stanovanjsko varčevanje. Tak enkratni polog lahko da prosilec ali član družinske skupnosti.

IV. ODDAJA DRUŽBENIH STANOVANJ V UPORABO

33. člen

Stanovanje v družbeni lasti se oddaja v uporabo delavcu z odločbo, ki jo po sklepu odbora za kadre, delovne in življenjske pogoje ter stanovanjsko politiko izda direktor kadrovskega in splošnega sektorja.

Odločba o oddaji stanovanj mora biti obrazložena.

34. člen

Prosilec, ki želi dobiti stanovanje, vloži utemeljeno prošnjo, opremljeno s potrebnimi dokazili. Med dokazili morajo biti zlasti obrazložitev prosilčevih stanovanjskih razmer in podatki, po katerih se sestavlja prednostna lista.

Prednostna lista za pridobivanje stanovanj v družbeni lasti je enotna, sestavljena pa je na podlagi metode, določene s tem pravilnikom.

Prosilec, ki želi dobiti stanovanje, mora prošnji priložiti naslednja dokazila in podatke za razvrstitev v prednostni listi.

- potrdilo o številu družinskih članov;

- potrdilo o družinskih dohodkih;

- potrdilo o stalnem bivališču;

- potrdilo o zdravstveni ogroženosti zaradi slabega stanovanja;

- potrdilo o soudeležbi delovne organizacije, pri kateri je zaposlen drug član družinske skupnosti, če le ta daje soudeležbo za nakup stanovanja;

- druga dokazila, ki dokazujejo elemente točkovanja.

35. člen

Za dodelitev družinskega stanovanja se ne more potegovati sodelovec, če je sam ali kateri od članov družinske skupnosti lastnik stanovanja ali stanovanjske hiše. Ravno tako ne sme biti lastnik počitniške hiše, ki je komunalno urejena in ima vse osnovne in pomožne prostore in če je v kraju, kjer je zaposlen.

Za stanovanje se ne more potegovati tudi tisti delavec, čigar družinska skupnost premore več kot en avtomobil.

Za stanovanje ali stanovanjsko hišo se šteje enota, ki ima najmanj dva ločena prostora, sanitarije in ima določen vhod ter da ni stara več kot 50 let.

Imeti mora naslednje norme:

- za eno osebo 28 m²
- za dve osebi 42 m²
- za tri osebe 57 m²
- za štiri osebe 66 m²
- za vsakega nadaljnega člana družinske skupnosti še dodatnih 10 m².

36. člen

Prednost pri dodelitvi stanovanja imajo tisti sodelavci, ki morajo stanovanje izprazniti zaradi rušenja zgradbe za potrebe podjetja.

Prednost imajo tudi tisti prosilci, ki stanujejo v neprimernih, zdravju škodljivih stanovanjih, kar dokazujejo z dokumenti socialno varstvene in zdravstvene službe.

37. člen

Prednostno listo pripravi stanovanjska komisija na osnovi prijav prosilcev.

Prednostno listo pripravi stanovanjska komisija, obravnava pa jo odbor za kadre, delovne in življenjske pogoje ter stanovanjsko politiko.

38. člen

Delavci, ki se prijavijo na delovna mesta s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v TOZD in podjetju, ki jih določa statut TOZD, se ne obravnavajo po kriterijih, ki veljajo za ostale prosilce. DS TOZD in DS podjetja lahko po posebnih kadrovskih in organizacijskih razmerah obravnava tudi posamezne druge delavce.

Točkovanje se opravi po tabeli:

TABELA

40. člen

Za vsako leto zaposlitve v OZD „Beti“ se prišteje še pet točk; če sta v OZD „Beti“ zaposlena dva ali več članov družinske skupnosti, se leta zaposlitve seštevajo.

Za vsako leto čakanja na stanovanje, računajoč od datuma, ko je prosilec vložil prvo upravičeno prošnjo, se prišteje še 10 točk. Leta čakanja se seštevajo, če je v OZD „Beti“ zaposlenih več članov družinske skupnosti.

41. člen

Strokovna izobrazba je kriterij pri dodeljevanju stanovanj, ki se upošteva tako, da se k skupnemu številu točk po ostalih kriterijih doda še:

- za polkvalificiranega delavca 20 točk;
- za kvalificiranega delavca 30 točk;
- za visoko kvalificiranega in SS izobrazbo 40 točk;
- za delavca z višjo izobrazbo 50 točk;
- za delavca z visoko izobrazbo 60 točk.

Tisoč drobnih nitk (Foto: P. Riznić)

42. člen

Če je kateri izmed članov družinske skupnosti zaposlen pri drugi delovni organizaciji, ki ne rešuje stanovanjski problem skupno z našo OZD, se točke, dobljene iz tabele 39. člena, zmanjšajo za 30 %.

43. člen

Če druga delovna organizacija, pri kateri je zaposlen zavec ali drugi član ožje družinske skupnosti, prispeva za nakup stanovanja enak delež za stanovanje in če prosilec izpolnjuje tudi vse druge kriterije, določene s tem pravilnikom, ima prosilec prednost pred ostalimi tako, da se upošteva tudi delež druge OZD.

44. člen

Če stanovanjska površina stanovanja, v katerem prosilec stanuje v času, ko prosi za stanovanje, ne dosega normativa iz 35. člena tega pravilnika, se odstopanje določi v odstotku. Ta odstotek služi za korekturo

točk, dobljenih iz tabele. Korektura se izvrši tako, da se za enak odstotek poveča število točk, dobljenih iz tabele – 39. člen.

45. člen

Imetnik stanovanjske pravice lahko odpove stanovanjsko pogodbo vselej, ne da bi moral za to navajati razloge. Po izpraznitvi stanovanja mora predati ključne stanovanja direktorju splošnega in kadrovskega sektorja, če s pogodbo ali odločbo ni drugače določeno.

46. člen

Podjetje oziroma odbor za kadre, delovne in življenjske pogoje ter stanovanjsko politiko, lahko odpove imetniku stanovanjske pravice stanovanjsko pogodbo v naslednjih primerih:

1. če imetnik stanovanjske pravice ali član njegove skupnosti uporablja stanovanje v takšne namene, ki nasprotujejo po-

godbi, ali na tak način, da se stanovanju, skupnim prostorom ali napravam po njegovi krivdi prizadeva škoda;

2. če uporablja imetnik stanovanjske pravice ali kakšen član družinske skupnosti stanovanje na tak način, da drugega stanovalca ovira v mirni uporabi stanovanja.

47. člen

Podjetje lahko odpove stanovanjsko pogodbo imetniku stanovanjske pravice, če je po tem, ko mu je bilo dodeljeno stanovanje, pridobil lastninsko pravico na vseljivo družinsko hišo ali stanovanje, kot posamezni del stavbe v istem kraju in če ustreza normativu iz 35. člena.

V.PREHODNE IN
KONČNE DOLOČBE

48. člen

V letu 1974 se sredstva, namenjena za kreditiranje zasebne

gradnje, razdeljujejo najbolj kritičnim prosilcem na predlog komisije za stanovanjsko politiko.

49. člen

Sklep odbora za kadre, delovne in življenjske pogoje ter stanovanjsko politiko o dodelitvi stanovanj, kakor tudi sklepi, ki jih s tem v zvezi sprejemajo samoupravni organi v TOZD, se morajo objaviti v sredstvih javnih informacij oziroma na drug primeren način.

Vsak delavec lahko v roku 15 dni po objavi poda ugovor delavskemu svetu.

50. člen

Ta pravilnik začne veljati, ko ga po javni razpravi sprejme delavski svet, velja pa od 1974 dalje.

Predsednik DS:

.....

Vsak naj najde sebe

Program dela za drugo polletje 1974 v zvezi z analizo poslovanja v prvih šestih mesecih

Program dela za drugo polletje 1974 v zvezi z analizo poslovanja v prvih šestih mesecih

Ob razmeroma ugodnih poslovnih uspehih TOZD in skupnih služb v prvem polletju 1974 se kažejo tudi nekatere slabosti, ki jih lahko odpravimo le s skupnimi prizadevanji vseh članov delovne skupnosti Beti Metlika. Kot smernice prizadevanj za doseganje postavljenih gospodarskih in družbenih nalog v nadaljnjih mesecih tega leta, je delavski svet podjetja na peti seji dne 31. julija sprejel program aktivnosti, kot sledi:

I. SPLOŠNE SMERNICE

1. Za nadaljnjo notranjo stabilizacijo razmer v kolektivu in tvorni prispevek delavcev Beti k družbenim ciljem v letu 1974 se bomo z vsemi močmi zavzemali, da bi z večjo proizvodnjo, s kvaliteto izdelkov in s solidnostjo poslovanja v vseh smereh prispevali k naši in skupni rasti. S tem bomo dali naš osnovni prispevek k stabilizacijskim naporom celotne družbe.

2. Z nadaljnjim vsakodnevnim zavzemanjem za zdrave,

pristne in tovariške samoupravne odnose v TOZD in skupnih službah bomo ob gospodarskih in proizvodnih nalogah stalno utrjevali družbeno-ekonomski položaj in vlogo delavcev na vseh področjih skupnega dela in življenja.

3. Za doseganje vseh elementov gospodarskega načrta za leto 1974 bomo napeli vse sile, da bi si s tem zagotovili možnost za pospešen razvoj v prihodnjem letu in skladno rast družbenega ter osebnega standarda. To je potrebno, da bi nadoknadili zamudo preteklih let glede opremljenosti dela.

4. Sprejeta makroorganizacija podjetja po ustavni reorganizaciji v TOZD omogoča skupaj z drugimi ukrepi (optimizacija proizvodnje, sistemizacija delovnih mest, znanstvena organizacija dela itd.), da se poslovni in delovni procesi hitro spreminjajo, posodobljajo in hitro spremljajo zlasti odnos do tržišča kupcev in dobaviteljev. Notranja reorganizacija in nova zasedba večine strokovnih, odgovornih in štabnih delovnih mest ob znatno večjih osebnih dohodkih, pa omogočajo in zahtevajo polno odgovornost vseh, posebno pa odgovornih vod-

stvenih in vodilnih delavcev za opravljanje svojega dela in sodobno organizacijo dela. To zahteva zavestno disciplino, varčevanje z ljudskimi silami, s strovinami, stroji in napravami ter z energijo. Skupni uspeh takih zavestnih naporov bo dal večjo produktivnost, boljše ekonomičnost in rentabilnost našega dela in je tudi edina pot k večjemu skupnemu in osebnemu življenjskemu standardu.

5. Za urejanje samoupravnega življenja v kolektivu so potrebni veliki naporji za ureditev notranje samoupravne zakonodaje: to dosegamo s sporazumi, statuti, pravilniki in poslovniki. Strokovne službe bodo pospešeno pripravljale manjkajoče akte, v TOZD in skupnih službah pa bo organizirano popolno obveščanje delavcev in temeljita obravnavanje po samoupravnih delovnih skupinah in na zborih delovnih ljudi. Tako bomo sprejemali odločitve demokratično in usklajeno z interesi našega dolgoročnega razvoja in socialne varnosti.

6. DS podjetja priporoča družbeno političnim organizacijam v kolektivu, organom upravljanja v TOZD in skupnih službah, naj uravnajo svojo de-

javnost v te osnovne smeri in z uresničevanjem posameznih nalog podprejo skupne naloge.

II. CILJI DRUŽBENO-GOSPODARSKEGA RAVNANJA

7. Z izpolnitvijo vseh elementov gospodarskega načrta TOZD in podjetja zagotavljamo možnost skladnega in pospešnega razvoja v osnovni dejavnosti podjetja. Preseganje uspešnosti poslovanja (večji skladi, osebni dohodki) bi nam omogočilo, da bi se v prihodnjem obdobju lahko resno lotili nekaterih dolgoročno pomembnih vprašanj. Tako bi povečali socialno varnost in standard celotnega kolektiva, postopno bi lahko odpravili enosmerno strukturo zaposlenih v območjih naših TOZD. Med taka vprašanja štejemo zlasti:

- dopolnilni program k tekstilni dejavnosti;
- boljše strukturo družbenih služb ob delovnih mestih (zdravstvo, rekreacija, šolstvo itd.);
- hitrejšo izgradnjo stanovanj;
- skladno rast osebne življenjske ravni ob večji produktivnosti;

– tehnološko opremljenost dela v osnovni dejavnosti;

– modernizacijo v smeri izboljšanja kvalitete in modnih prizadevanj naših izdelkov.

8. Da bi dosegli te cilje, se nam ob polletni analizi kot bistvene ovire kažejo zlasti:

– neuresničenje plana celotnega dohodka z vsemi slabimi posledicami;

– relativno naraščanje stroškov proizvodnje (posledica višjih nabavnih cen, večjih obremenitev, slabšega izkoristka materialov, strojev, opreme in delovnega časa);

– previsoke zaloge surovin, polizdelkov in gotovih izdelkov;

– nedoseganje osnovnih planskih razmerij v strukturnih odnosih stroškov;

– naraščajoča notranja in zunanja nelikvidnost ter poslabšanje plačilnih možnosti in pridobivanje kreditov;

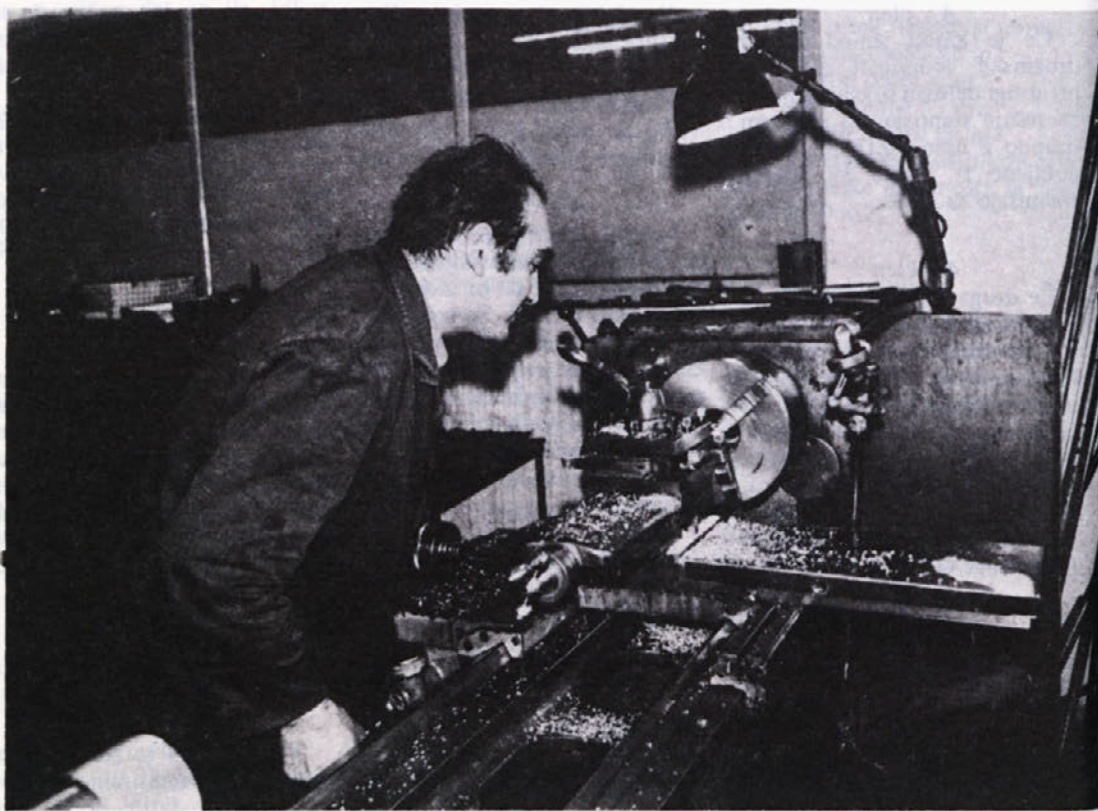
– neurejena notranja samoupravna zakonodaja;

– nezasedenost nekaterih vodilnih in strokovnih mest, nezadostna usposobljenost z znanjem in izkušnjami;

– pomanjkljive evidence materialnih in finančnih tokov ter neažurnost evidenc, ki so osnova za dobre poslovne odločitve;

– slaba delovna in tehnološka disciplina, pojavi samovolje, izgrediv in kršitev delovnih dolžnosti, ki se ne obravnavajo dosledno in z vso potrebno samoupravno strogostjo;

– šibka aktivnost samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij pri odpra-

Pridnost, natančnost in kvaliteta vodijo k boljšemu standardu posameznika in kolektiva. (Foto: P. Riznić)

vi pomanjkljivosti in slabosti v naših odnosih.

Za odpravo teh in drugih spremljajočih pojavov odreja delavski svet naslednje:

III. ZADOLŽITVE PO SEKTORJIH IN SLUŽBAH

9. Marketing sektor:

– z oživljanjem prodaje in

zbiranjem naročil zagotoviti tako dejavnost pri ustvarjanju celotnega dohodka, da bo izpolnjen letni plan: konfekcija 70, metraža 30, volna 48 mio din v drugem polletju;

– da bi zmanjšali prekomerne zaloge, je potrebno razprodati ostanke pletiv, izdelkov in pomožnega materiala, ki jih plan prodaje in proizvodnje ne zajema (takoj);

– razprodati gotove izdelke, ki niso več v modi, niso modnih barv in niso sortirani (takoj);

– organizirati dodatne zmogljivosti za predelavo preje v metražo ter hitro oskrbo (avgust, september);

– zagotoviti polno zasedenost zmogljivosti konfekcijske proizvodnje (vsakdanja naloga);

– iz uporabnih pletiv po programu pospešeno organizirati kreacijo novih izdelkov in nadoknaditi zamude pri izdelavi kolekcije v vzorčnem oddelku (začeti takoj);

– v sodelovanju s TS in FRS spraviti zaloge v normalno stanje (do konca septembra);

– v sodelovanju s FRS povečati izterjavo dolžnikov in s tem prispevati k boljši likvidnosti (sproti);

– pospešeno urejati vprašanja programske usmeritve podjetja in sodelovanje pri investicijskem programu 1974 do 1975 (avgust).

10. Finančno računovodski sektor:

– v sodelovanju z drugimi službami zagotoviti normalne zaloge. Naloga FRS je na podlagi finančnih podatkov sproti opozarjati na rast zalog (sproti, začeti takoj);

– v sodelovanju z MS izboljšati izterjavo dolžnikov (sproti);

– sodelovanje pri izdelavi investicijskega programa (avgust);

– izdelava osnov za uvedbo kalkulacij po sprejeti metodi; aktivnejša vloga plansko analitskega oddelka pri urejanju odnosov med TOZD v interni zakonodaji ter v praksi (sproti).

10. Tehnični sektor:

po makroorganizaciji in sistematizaciji je treba takoj začeti z urejanjem notranjih razmer v TS, da bi službe v tem sestavu lahko nudile kar najboljšo delovno in tehnološko dokumentacijo v proizvodnji in začele s popolno pripravo dela.

11. UKREPI ZA URESNIČITEV PLANA V DRUGEM POLLETJU 1974

a. Reorganizacija proizvodnega programa v TOZD pletilnica:

– ustaviti proizvodnjo na pletilnih strojih, kjer ni ustreznega programa;

– uvedba štiriizmenskega dela na skupinah pletilnih strojev, kjer so ozka grla glede na planske zadolžitve (avgust).

b. Premajhne proizvodne zmogljivosti v TOZD barvama:

– plan zahteva najmanj 70.000 kg oplemenitenega pletiva na mesec;

– TOZD naj sprejme to zahtevo kot zadolžitev, ki jo mora

Vsakdanji prizor, ko gredo ljudje iz službe. Kontrola mora biti, kajti med poštenimi so tudi izjeme. (Foto: Sandi Mikulan)

uresničiti z boljšo organizacijo dela (takoj).

c. Organizacija dela v konfekcijskih TOZD:

– v najkrajšem času upeljati mrežne plane po posameznih trakovih, da bi zagotovili stalno in nemoteno delo (avgust).

12. ZALOGA NEDOKONČANE PROIZVODNJE

a. Tekoče zaloge:

– z boljšo organizacijo dela in s polno odgovornostjo službe, TOZD in posameznikov ter z uvedbo osebne odgovornosti za posamezne prevelike zaloge je zadolžen TS do konca leta zmanjšati zaloge za 30 odstotkov glede na stanje 30. 6. 1974. To velja za nedokončano proizvodnjo v TOZD, medfazna skladišča (surovo in gotovo pletivo), kemikalije, barvila in pomožni material.

b. Neplanske naloge:

– anazila je pokazala na 70.000 kilogramov viška pletiv glede na potrebe plana.

Ukrepi:

a. izdelati program predelave pletiv v konfekcijske izdelke, ki jih bomo vključili v sedanjo kolekcijo ali začrtali v novo kolekcijo (avgust);

b. za zalogo, ki ne bo uporabljena pod točko a, se določi prodaja oziroma razprodaja po metraži (takoj). To uresniči MS in TS.

13. ZALOGA POMOŽNEGA MATERIALA

TS s svojimi službami izdela analizó, ki bo vsebovala:

– zalogo, ki jo bo možno vnesti v izdelke tekoče kolekcije;

– zalogo, ki jo je mogoče uporabiti za izdelke nove kolekcije;

– za materiale, ki jih ni možno uporabiti, izdelati predlog za prodajo, v skrajnem primeru za odpis. S tem je treba začeti takoj, razprodajo pa speljati v septembru in oktobru.

14. KADROVSKI IN SPLOŠNI SEKTOR

– Pospešiti je treba pridobivanje novih sodelavcev z javnimi in internimi razpisi ter urejati razmerja v zvezi z sistemizacijo (avgust);

– pospešiti izdelavo osnutkov normativnih aktov po temeljnem samoupravnem sporazumu in po planu sinhronizirane nastajanja. Sem spada organizacija javne razprave, sprejemanje in uveljavljanje določil v sodelovanju z vsemi TOZD, družbeno-političnimi organizacijami ter sektorji (avgust, september);

– organizirati službe znotraj sektorja za polno opravljanje nalog (avgust);

– priprava seminarjev po planu stalnega izobraževanja ob

delu (vodenje OSDK, interne kvalifikacije, priučevanje novih delavcev) – do 15. septembra;

– dokončna registracija podjetja in TOZD (do 15. septembra);

15. SLUŽBA ZA ORGANIZACIJO IN INFORMACIJSKE SISTEME

a. Organizacijski oddelek:

– začeti z mikroorganizacijo – izdelava načrta del do 1. septembra;

– postopno dopolnjevanje popisov delovnih mest v sodelovanju s TS, KSS (avgust, september);

– v sodelovanju in z delitvijo dela z razvojnimi tehnologiji v TS izdelati program racionalizacije postopkov in organizacije dela za vse proizvodne faze (15. september);

– izdelava optimizacije za naslednje obdobje in sodelovanje z birojem v programu preventivne sanacije (september, oktober).

b. ERC:

– razčlenitev programa obdelave podatkov (avgust);

– pospešiti delo na programih, ki zadevajo zaloge, materialne pretoke (kompleksno), osebne dohodke, optimizacijo proizvodnje;

– zaostri odgovornost za informacije: vse službe, skladišča ter druge, ki zajemajo podatke (takoj).

16. SLUŽBA KONTROLE KVALITETE:

– poostri nadzor na vseh mestih SKK in na mestih pregleda na TOZD (takoj);

– pospešiti spremembo pravilnika o SKK (predlog avgust);

– izdelati program za pomenjenje meril kontrole in program seminarjev za medfazno in končno kontrolo v TOZD in SKK (avgust);

– uresničiti programe seminarjev iz prejšnje točke (september).

IV. UKREPI V TOZD

Vodje TOZD, samoupravni organi in službe v TOZD so za uresničitev splošnih smernic za doseg ciljev in za uresničitev konkretnih nalog po tem programu zadolženi za polno podporo in pomoč. Osnovna podpora v TOZD bo v kvalitetni in pravočasni uresnitvi proizvodnih zadolžitve, v splošnem varčevanju in racionalnosti poslovanja, v urejanju notranjih odnosov, samodisciplini in funkcioniranju vseh služb v TOZD.

Službe in sektorji bodo o uresnitvi teh nalog redno vsak mesec poročali kolektivu v tovarniškem listu Vezilo in na sejah samoupravnih organov TOZD in podjetja.

V Metliki, 31. julija 1974

DELAJSKI SVET PODJETJA

Črnomelj – mesto ob Lahinji – je že precej spremenil podobo, k čemur so pripomogli tudi zaposleni v TOZD BETI. V prihodnosti želijo zlasti več stanovanj.

Za več odgovornosti več plače

Z nekaterimi delavkami TOZD BETI v Dobovi sem se pogovarjal o tem, kaj mislijo o novi sistemizaciji delovnih mest. Zanimalo me je tudi, če vedo, od česa je odvisen njihov zaslužek.

STANKA KOMOČAN: „Zdi se mi, da je naše delo preslabo ocenjeno. Dela je veliko, osebni dohodek pa ni tak. Moj zaslužek je odvisen od tega, če sploh imamo dovolj dela, pa tudi od prizadevnosti nas vseh.“

ERIKA CVETKO: „Sistemizacija je v redu izpeljana. Prav je, da dobi eden več kot drugi. Za vsa delovna mesta pa so po mojem postavke prenizke, kajti vse, kar kupimo, je drago. Količnik delam, toliko zaslužim. To pa velja za ves kolektiv.“

MARIJA MOLAN: „O sistemizaciji še nisem nič slišala. Morate vprašati mlajše, ne mene. Jaz vem, da več dobim, če več naredim. Osebni dohodki so razmeroma nizki, cene pa visoke. In kar rastejo.“

ROZALIJA NOVAK: „Delovno mesto kvalificirane šivilje je slabo ocenjeno. Nimam nič proti, da imajo ljudje na vodilnih delovnih mestih višje osebne dohodke, ker je tudi njihova odgovornost večja. Moj zaslužek je odvisen od tega, koliko vsi skupaj ustvarimo. Mislim na prizadevanje vseh v podjetju.“

ANICA HOTKO: „Če vodilni delajo, naj imajo večji zaslužek. Brez njih mi ne moremo, oni pa brez nas ne. Smo celota in od ubranosti ter pridnosti vsakega posebej so odvisne naše plače in naš skupen uspeh. Če bo dovolj dela, bo tudi denar.“

ANICA JURKAS: „Prenizke postavke imamo. Ob zdajšnji druginji bo težko živeti, če je družina večja. Z zameno delovnega mesta človek nič ne pridobi. Ne da se toliko zaslužiti.“

PEPCA JAKOVINA: „Po mojem delovna mesta niso pravilno ocenjena. Delavec, ki bi

Zavedajmo se, da bodo tudi gasilci in ostale dejavnosti lahko dobili več, če bomo mi več ustvarjali. Odvisno je od vsakega delavca posebej, če na svojem mestu v redu opravlja delo, za katerega je plačan. (Foto: Bačer)

moral dobiti največ, ne dobi. Tudi ni prav, da smo odvisni od norme. Zaslužek je odvisen od dela, od pravih norm. Izdelovanje nekaterih artiklov je dobro plačano. Izplača se delati velike kose, majhne pa ne.“

MARJANA OGORELC: „Morda so razponi plač le prehudu. Od dela, materiala, od kvalitete, pa tudi od prizadevnosti nas vseh, je odvisna debelost kuverte vsakega posebej.“
T. G.

V tovarni drugače

V naši hiši shranjuje mo različne rabljene stvari: polivinilne vrečke, škatle od čevljev in srajc, lepe slike z bonbonjer in podobno. Tako je, prepričan sem, še marsikje. „Čez sedem let vse prav pride,“ si mislimo. Velikokrat je res tako, toda doma. Ko so stvari naše, ko smo zanje odšteli težko prislužene dinarje. Drugače je v tovarni. Tu razmetujemo na debelo. Po smetiščih se valjajo nove etikete.

Etiketa s sliko stane res da samo 0,16 dinarja. Etiket na smetišču pa je veliko. Verjemite, da gre za naš denar! Zgodi se, da moramo nekaterim izdelkom nalepiti nove etikete, kam pa s staro, enkrat rabljeno embalažo? Doma bi to shranili na podstrešju. V tovarni vržemo po več sto škatel na smetišče.

Mimogrede povedano: škatla stane sedem dinarjev. Naših dinarjev. Zakaj

smo doma dobri gospodarji, v tovarni pa ne? Mar niso tudi tovarniške stvari naše?

Videl sem uničene odpreme kartone, uničene škatle za kombineže, za bluže... Odpremi karton stane nekaj čez 40.–dinarjev.

Smešni se mi zdijo tišči, ki se na sestanku na smrt kregajo za tisočaka, ki naj bi ga primaknili k njihovi plači. Zase se potegujemo, odpremi kar-

ton pa stane 40.–dinarjev. Štirje bi lahko dobili tisočaka k plači. Za dva špricarja!

Najlaže je zabrisati karton v smeti. Žal zadeva s tem ni rešena. Vsi po vrsti bi lahko bolje gospodarili. Izjem ni. Čudno, kako še vedno ločimo kaj je naše, in kaj družbeno. Čudno je tudi to, da svoje ljubosumno čuvamo, družbeno pa nesramno razmetavamo.

T. G.

Preveč brezbržni Preveč brezbržni

Preveč brezbržni

Od kolektiva veliko zahtevamo. Do njega pa se včasih obnašamo nesramno. Na primer: zapismo na delovnem mestu, nekdo drug mora tedaj delati namesto nas. Če gremo med delom na ples, smo s tem oškodovali sodelavce, svoje tovariše, ki bi nas lahko upravičeno klicali na odgovornost. In vendar tega ne naredijo. Zgodilo se je celo, da so štirje iz TOZD barvane odkorakali malicat na Veselico. Kar med delom, opolnoči. Hladnokrvno so šli, češ da v tovarni ni bilo malice, pa bi morala biti.

Če ni bilo malice, bi se morali o tem pogovoriti, delovnega mesta pa ne bi smeli nihče zapustiti, če mu malce zakruli v želodcu. Samovoljna in nedisciplinarna ne peljeta k napredku. Dvignili pa bi svoj glas, če bi bil v kuverti dinar manj. Vsi bi bili krivi, le vsak sam ne. Če se nekdo med delovnim časom spreha po Veselici, obenem pa prosi za kadrovske stipendije, bi ga res lahko zapekla vest. Dolžnost in pravica korakati namreč z roko v roki.

Take stvari se dogajajo in še marsikaj drugega. Vsi vemo to, a smo raje tihi. Molčimo o marsičem, kar kvira naše odnose. Zakaj? Vemo, da nekateri med službenim časom urejajo privatne opravke in dobro obveščeni bi vam lahko postregli z imeni. Toda le privatno, za šankom ali ob kavici, uradno pa ne. Vemo tudi to, da pride marsikaka steklenica v tovarno skrita pod haljo. Vemo in molčimo, čeprav marsikdo že zjutraj zaudarja po žganju. Ravnodušni smo, toda namesto takih nekdo dela.

Tudi stroji so se pokvarili na čuden način. Nihče ni bil kriv, vse se je nekako pozabilo, utišalo. Diolen loft je zapuščal tovarno po neredni poti. Prestopnika so zalotili pri dejanju samem. Sodili mu bodo, toda ali

ne bi bila hujša obsodba, če bi ga izločili delavci sami? Žal so ti največkrat brezbržni, čeprav nekateri živijo na račun njihovih delovnih rok. Kako dolgo še?!

T. G.

Polni koši odpadkov. Ljudje so se navadili odlagati odpadke v koše, toda tudi te bi morali od časa do časa izprazniti. (Foto: P. Riznič)

Dopust tudi doma!

Meseci junij, julij in avgust so namenjeni oddihu in počitnicam. Delovni ljudje odhajajo na morje, v planine ali na deželo, nekaterim pa pomeni letni dopust le garanje doma.

Med takimi je tudi MARIJA ŠTUBLJAR, šablonerka v krojilnici. Z grenkim priokusom mi je dobre volje pravila:

„Z možem zidava hišo v Rosalnicah in tam je bil moj oddih. S skromno plačo si boljšega dopusta tako ne bi mogla privoščiti. Človek je po službi utrujen, brez volje, vendar je treba delati še doma. Hišo gradimo zaradi otrok, da bi jim bilo lepše, kot je bilo nam. Še nekaj časa bomo stanovali v Domu Partizan. Pospravljam tudi dvorano, toda večje koristi od tega nimam. Zadovoljna sem z delom v tovarni, delovno mesto mi je všeč.“

BRANKA VIKTOROVSKI je absolventka STTŠ – konfekcijskega oddelka:

„Dopust sem preživela v vasi Bosanci, kjer žive moji starši. S seboj sem vzela tudi otroka. Rada bi šla sicer kam drugam, a je sinek še premajhen za kako daljšo pot. Med dopustom sem se povsem posvetila otroku, kar sicer pogrešam. Pa tudi denarja ni. Letos se bomo preselili v novo stanovanje in morali bomo marsikaj kupiti. Morda bo drugo leto kaj z morjem.“

MARIJA VARDIJAN: „Dopust bom preživela doma v Metliki. Imam družino in komaj čakam, da se vsi zberemo. Starejša hčerka hodi v srednjo šolo, mlajša še v osnovno. Kakšen dan bom šla tudi na Kolpo. Kolektivni dopust mi je všeč. Drugo leto bi radi šli vsi skupaj na morje.“

MARJANCA KOKOT: „Bila sem v Seči pri Portorožu. Bilo mi je všeč. Hrana je bila dobra, strežno osebje prijazno in če povem še, da smo imeli lepo vreme, je menda dovolj. Delovnemu človeku je pravi oddih nujno potreben.“

MILAN TRAVNIKAR

Naši na tretjem mestu

Igralci namiznega tenisa v Metliki, nad katerimi je prevzela patronat tovarna BETI, so v peti slovenski ligi igrali daleč najboljše. Kot kaže, bodo fantje v drugem delu lige potrdili sloves najboljše ekipe v tej ligi. S tem si bodo pridobili pravico nastopati v četrti republiški ligi, kjer se bodo potegovali za prva mesta na lestvici. Na sliki: Pavel Uhl, Dušan Pezelj, Marjan Kovačič in vodja namiznega tenisa v Metliki Hauptman. Na sliki manjkajo še nekateri igralci. (Foto: Janez Pezelj)

26. junija se je končal prvi del tekmovanj v I. a slovenski košarkarski ligi. Prvič so v tej ligi letos nastopali tudi naši košarkarji, ki so osvojili odlično tretje mesto, in ostajajo samo za dve točki za vodilnima Vrhniko in Triglavom.

Nihče ni pričakoval tako dobre uvrstitve, a nekateri trdijo kljub temu, da bi se po prikazani igri Metličani lahko bolj uvrstili na lestvici.

Naši fantje so odigrali dvanajst tekem, od tega so osemkrat zmagali. Najhujši poraz (110:94) so doživeli z Vrhniko, ki je zaslužno zmagala. V drugem delu tekmovanja čaka naše fante nekaj težkih gostovanj: s Triglavom in Fructalom, laže bo šlo z Radensko, Trnovom in Marlesom. Če se hočejo dobro uvrstiti, morajo od teh petih tekem na tujem terenu štirikrat zmagati.

Z uvrstitvijo smo lahko zadovoljni. Oglejmo si še listo najboljših strelcev:

1. Medek (Beti) 309,
2. T Orozel (Radenska) 292,
3. T. Sagadin (Kovinotehna) 257,
4. T. Gantar (Vrhnika) 239,
5. Matičetov (Trnovo) 238,
6. Kalan (Triglav) 228,
7. Kovačevič 227,
8. Davtovič (Beti) 212,
9. Potočnik (Lesonit) 202,
10. Paternost (Vrhnika) 183.

Ob koncu prvega dela prvenstva gre pohvala Stanetu Mrvarju, Ivanu Kostelcu, trenerju Pšeničniku, seveda pa tudi vsem igralcem. Ne nazadnje pa je treba pohvaliti tudi gledalce, ki nikoli ne razočarajo.

Košarkarji so odšli 3. avgusta na priprave v Kranjsko goro. Tam so ostali osem dni. Trenirali so pod vodstvom Pšeničnika in profesorja Oreščanina. Po pripravah bodo odigrali nekaj tekem s karlovškim Zelezničarjem.

Vrhnika	12 9	3 +	100 18
Triglav	12 9	3 +	45 18
Beti	12 8	4 +	129 16
Maribor	12 8	4 +	124 16
Fructal	12 8	4 +	34 16
Kovinotehna	12 7	5 +	40 14
Novoteks	12 6	6 +	10 12
Branik	12 5	7 +	31 10
Trnovo	12 4	8 -	68 8
Radenska	12 4	8 -	77 8
Marles	12 2	10 -	180 4
Lesonit	12 2	10 -	193 4

Stevica Medek

Zakaj ni kina?

V Metliki je že tako malo zabave in razvedrila, zadnje čase ljudje ne morejo niti v kino. Uprava foto-kino podjetja utemeljuje prenehanje filmskih predstav s tem, da za kino ni več zanimanja in da je dvorana bolj ali manj prazna.

Če je tako, potem je Metlika daleč naokrog bojda edini primer. Najbrž je tudi vreden globlje analize in razmišljanja. Mesto z industrijo in toliko mladimi ljudmi pa brez kina?

Ureja uredniški odbor: Slobodanka Videtič, Stevica Medek, Dragica Nenadič, Milan Travnikar, Milan Bračič, Marjan Pavlovič, Ivan Brodarič in Ivan Biščan. Glavni in odgovorni uredni: Toni Gašperič, tehnična urednica: Ria Bačer. Izdaja Belokranjska trikotna industrija Metlika. VEZILO izhaja enkrat na mesec v 1700 izvodih. Stavek, filmi in prelom Dolenjski list, tiska KNJIGOTISK Novo mesto.

Zahvala

Ob boleči izgubi očeta Jožeta Listarja se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem v TOZD pletilnica za izrečno sožalje in pomoč. Hvala sindikalni organizaciji Beti Metlika za podarjeni venec.
Ljubica Skradski

Kronika

V BETI Metlika so se na novo zaposlili: Alojzija Prošev, Stanko Kostelec, Nikola Rončevič in Jože Kočevar. Iz podjetja so odšli: Bernarda Simonič, Jože Došen in Ivanka Šegina.

Črnomelj — prišla: Darinka Filipčič. Odšla: Marija Smrekar.

Mirna peč — prišle: Jožica Kovačič, Marija Ravnikar in Gabrijela Šuštar. Odpovedi ni bilo.

Ljubljana — prišel: dipl. inž. Janez Burger. V Dobovi ni bilo kadrovskih sprememb.

MALI OGLAS

Zelo ugodno prodam skoraj novo spalnico z jogiji. Interesenti naj povprašajo po telefonu 061-210-43 pri tovarišci Majdi.

Sodelujte v našem listu VEZILO!

Dopustniki

Julija je preživelo del dopusta v našem domu v Seči pri Portorožu 85 delavcev, od tega 48 iz Metlike, 9 iz Mirne peči, 9 iz Dobove in 19 iz Črnomlja. Večina je šla na dopust z družinami, poprečno pa so ostali na morju teden dni.

Razglasna postaja?

Za boljšo obveščenost zaposlenih bi bilo dobro nabaviti razglasno postajo oz. potrebne naprave zanjo. Podobnega načina obveščanja se poslužujejo že mnoge druge delovne organizacije. Sporočila preko razglasne postaje imajo to prednost, da so sveža in neposredna.